

Enheten för vilt
Maja Widell
Direkt 010-2250342
maja.w.widell@lansstyrelsen.se

Lars Emil Rensberg

Beslut om skydds jakt efter en (1) varg inom Ruvhten sijte sameby, Älvdalens kommun

Beslut

Länsstyrelsen beviljar skydds jakt på en (1) varg inom Ruvhten sijte sameby, Älvdalens kommun med nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur man överklagar, se bilaga 3.

Villkor för beslutet

Länsstyrelsen beslutar att nedan angivna villkor ska gälla för jakten enligt detta beslut. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 respektive 44 §§ samma lag.

Djur som får fällas

Beslutet gäller en varg som befinner sig i det beslutade jaktområdet och riskerar att orsaka fortsatt skada på renhjorden. Om det under jakttiden framkommer att den individ som jagas har en extra viktig genetisk bakgrund kan Länsstyrelsen avbryta jakten.

Jaktperiod

Länsstyrelsens fattade den 20 december ett muntligt beslut om skydds jakt tillåten under perioden 20 december – 27 december. Eventuell förlängning av jakttiden sker efter särskilt beslut av länsstyrelsen.

Jakten får endast bedrivas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång (9 § jaktförordningen). Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt. För att kunna fullfölja ett pågående jaktförsök får länsstyrelsens personal ge undantag från 9 § jaktförordningen.

Varje jakttillfälle ska initieras av utsedd naturbevakare från Länsstyrelsen.

Skyddsjakten avlyses om tillåtet antal vargar fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Jaktområde

Jaktområdet framgår av bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans mark. Jaktledaren bör meddela berörda markägare och jakträttshavare att skyddsjakt kommer att bedrivas i området och när jaktförsök kommer att ske.

Terrängkörning i samband med skyddsjakt

Enligt terrängkörningslagen (1975:1313) är körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jord- eller skogsbruk förbjudet i hela landet med vissa undantag.

I enlighet med 1 § p.4 terrängkörningsförordningen (1978:594) råder undantag från ovanstående lag för terrängkörning i samband med underhåll av renskötselanläggning och för arbete med renskötsel vid bevakning av renar m.m. Länsstyrelsen bedömer att skyddsjakt inkluderas i detta undantag.

Med stöd av 5 § nationalparksförordningen (1987:938) ger Länsstyrelsen dispens från förbud att:

- störa djurlivet,
- jaga,
- använda motordrivet fordon (avser terrängkörning på barmark och snötäckt mark),
- landa med luftfartyg,
- medföra okopplad hund.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken (1998:808) beviljar Länsstyrelsen er dispens från förbud i naturreservat att köra med motorfordon i terräng i samband med skyddsjakt.

Färdväg ska väljas så att minsta möjliga skador på naturmiljön uppkommer, särskilt inom naturreservat och nationalpark.

Inom naturreservaten Långfjället, Städjan-Nipfjället, Vedungsfjällen, Fjätfallet-Kryptjärn, Kimbäcken, Kimbäckslåttern, Hornan utgör naturreservatens föreskrifter inget hinder mot renskötsel. Enligt länsstyrelsens tolkning innebär skyddsjakt i detta fall en del av renskötseln. Dispens eller tillstånd krävs inte från områdets föreskrifter.

Medförande av vapen på motorfordon i terräng

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 23 § jaktförordningen (1987:905) jakttagarna medges rätt att transportera *kulvapen klass 1* i samband med skydds jakt. Vapnet ska under transporten vara väl nedpackat i tillslutet fodral samt förvaras i vagn, pulka eller kälke. Vapnet får alternativt förvaras i tillslutet fodral som fast förankrats på fordonet. Vapnet får ej medföras på rygg, i ryggsäck eller på axeln. Vapnets vitala del (slutstycke, underbeslag o.d.) ska vara skild från vapnet och packad separat om detta är löstagbart.

Vem som får utföra jakten

Länsstyrelsen utser, i samråd med samebyn, jaktledare till skyddsjakten och jaktledaren utser ett jaktlag. Personuppgifter på samtliga jakttagare ska snarast lämnas till länsstyrelsen. Max 20 personer får medverka under ett och samma jakttillfälle.

Länsstyrelsens fältpersonal ska närvara vid varje jakt och har rätt att avbryta jakten.

Jaktledaren informerar polismyndigheten vid jaktens början samt vid jaktens avslut.

Jaktledarens ansvar specificeras i bilaga 2.

Jaktmedel och metoder

Skyddsjakten får bedrivas med helikopter under förutsättning att Länsstyrelsen utser pilot och skytt med dokumenterad erfarenhet av sådan jakt.

Länsstyrelsens kostnader för deltagandet i skyddsjakten belastar Länsstyrelsen. Övriga kostnader förknippade med skyddsjakten står sökanden för.

Länsstyrelsen beslutar att varg får avlivas med hjälp av såväl fast som rörlig belysning.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund. Maximalt tre (3) hundar får släppas efter en och samma varg under ett och samma jakttillfälle. Hundarna bör ha likartat arbetssätt. Utvilade hundar får inte släppas på redan jagade vargar under en och samma dag. GPS loggen från eventuella hundenheter (GPS sändare/mottagare) bör kunna uppvisas för Länsstyrelsens personal. Informationen är viktig vid uppföljning av eventuell skadskjutning.

Förföljning och avlivning från motordrivet fordon och helikopter får endast utföras av länsstyrelsens personal.

Avlysning

Jakten avlyses när djuren fällts, påskjutits, när jakttiden gått ut eller om Länsstyrelsens personal finner det nödvändigt. Jaktledaren ska omgående meddela jägarna att jakten avlyses.

Fälld eller påskjuten varg

Jaktledaren ska snarast och senast en timme efter att djuret fällts, eller påskjutits, anmäla detta till berörd naturbevakare eller vilthandläggare vid enheten för vilt, Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Det fällda djuret, samt skottplats/fallplats, ska uppvisas av skytten för Länsstyrelsens besiktningsman. Skytten ska även redogöra för jaktförloppet. Fällt djur får inte flyttas från platsen innan den besiktigats av länsstyrelsens besiktningsman.

Med stöd av 24 d § jaktförordningen ska det fällda djuret omhändertas av länsstyrelsen vidarebefordras för obduktion till Statens veterinärmedicinska anstalt. Hela djuret tillfaller staten.

Om djuret påskjutits men inte fällts ansvarar skytt och jaktledare i samråd med Länsstyrelsen för att eftersök genomförs.

Uppföljning

Inom tre veckor från jaktens avslutande ska jaktledaren skriftligen inkomma med en redogörelse för jaktens utförande till Länsstyrelsen.

Bakgrund

Ruvhten sijte sameby inkom den 18 december 2020 med en ansökan om skyddsjakt efter en varg som befinner sig inom samebyns vinterbetesmarker. Vid ett samtal mellan Länsstyrelsens fältpersonal och Lars Emil Rensberg, företrädare för Samebyn, framkom det att 8 renar nyligen återfunnits dödade av varg inom området. Ytterligare en ren har dokumenterats dödad av varg efter att ansökan om skyddsjakt inlämnats till Länsstyrelsen. Länsstyrelsens besiktningsman bedömer att angreppen orsakats av varg.

Samebyn uppger att det nu pågår ett arbete med att flytta renarna vilket försvåras av att vargen befinner sig i området. I området finns ca 5000 renar. Vargen har orsakat sekundära skador såsom skingring av renhjorden och merarbete i form av extra bevakning.

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

I det område som vargen påträffats har inga vargar dokumenterats under det senaste året förutom en spillning från varg G107-19, hittad den 29 juni 2020.

Skäl till beslutet

Juridiska förutsättningar för skydds jakt

Vargen har ett strikt skydd i Art- och habitatdirektivet som förbjuder avsiktligt dödande av bland annat stora rovdjur. De möjligheter till undantag från förbudet som direktivet medger genomförs med motsvarande bestämmelser i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). I 23 a § jaktförordningen regleras förutsättningarna för skydds jakt efter stora rovdjur: Det ska inte finnas någon annan lämplig lösning och skydds jakten får inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde och jakten ska ske för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom

I enlighet med 24 a § jaktförordning har Naturvårdsverket i sitt beslut av den 22 december 2016 (NV-08042-16) delegerat rätten att besluta om skydds jakt efter varg till Länsstyrelsen Dalarna. I enlighet med 23 b § jaktförordningen får länsstyrelsen därmed besluta om skydds jakt efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada, eller på myndighetens eget initiativ, om förutsättningarna enligt 23 a § jaktförordning är uppfyllda. I 9 b § jaktförordningen regleras hur sådana beslut om bland annat skydds jakt på stora rovdjur ska utformas.

Länsstyrelsens bedömning

Vid prövning av skydds jakt gör Länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, förväntad skadebild, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och om det finns andra möjligheter till förebyggande av skada. Länsstyrelsen beaktar även den aktuella vargens genetiska ursprung och artens bevarandestatus. Vidare bedömer Länsstyrelsen om det går att identifiera speciellt skadegörande individer eller särskilt skadeutsatta områden.

Riksdagen har fastslagit en toleransnivå för rennäringen om maximalt tio procent förluster orsakade av rovdjur. Målet ska nås med så små konsekvenser för rovdjursstammarna som möjligt. Det innebär att eventuella åtgärder som behöver sättas in måste vara så effektiva som möjligt.

Allvarlig skada

Renskötseln försvåras av att renhjorden ständigt splittras vid upprepade angrepp från varg. Detta leder till en ökad arbetsinsats och ökade kostnader för bevakning och samlingar förutom den direkta påverkan på renarna.

Annan lämplig lösning

Den skadeförebyggande metod som normalt fungerar bäst mot predation på ren är att hålla väl samlade hjordar. Varg jagar med en metod som innebär att

renhjordarna skingras och sprids över en stor yta vilket medför ökad exponering för predation.

Andra alternativa metoder är:

1. Flytt av renar – För att kunna flytta renarna behöver samebyn kunna samla renarna. Samlingen försvåras väsentligt av vargförekomsten i området då vargarna skingrar renhjorden och sprider dem över stora områden.
2. Inhägnad och utfodring - Att hägna in renarna är inte rimligt eftersom forskning har visat att risken för att renar drabbas av parasiter och sjukdomar som t.ex. Nekrobacillus (mul- och klöv-röta) ökar dramatiskt om de står i hägn en längre period
3. Mota/skrämma bort vargen - Erfarenheter från tidigare försök att mota bort varg från områden med renar visar att vargen återvänder till renarna.
4. Ökad bevakning - Vid ökad bevakning av en renhjord kan konsekvensen av rovdjurs närvaro minskas, dels genom att mänsklig närvaro gör att rovdjur håller sig undan i större utsträckning men också genom att pågående angrepp kan avvärjas. Det är dock en kostsam och tidskrävande åtgärd som förutsätter stora insatser från renskötarnas sida.

Länsstyrelsen bedömer att skydds jakt efter varg är den enda lämpliga lösningen för att renskötseln i området ej ska orsakas ytterligare allvarlig skada.

Gynnsam bevarandestatus (Gybs)

Den skandinaviska vargstammen bedöms ha uppnått gybs. Skyddsjakten bedöms inte försvåra upprätthållandet av vargens bevarandestatus.

Länsstyrelsen gör bedömningen mot bakgrund av vargpopulationens status att skydds jakt efter varg i området inte försvårar upprätthållandet av gybs för vargen som art.

Genetik

Länsstyrelsen gör bedömningen (utifrån Kammarrätten i Sundsvalls avgörande den 5 oktober med mål nr 2103–16) att man i en situation där man med kort varsel behöver avhjälpa en akut uppkommen situation inte behöver skaffa sig kännedom om en viss individs genetiska ursprung.

Länsstyrelsen gör även bedömningen, med vägledning av Naturvårdsverkets beslut (NV-02320-16), att redan invandrade vargar med största sannolikhet fyller behovet av genetisk förstärkning av den skandinaviska vargpopulationen.

Övriga upplysningar

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) anges vilka vapen och kulpatroner som får användas vid jakt efter varg. Endast kulvapen tillhörande klass 1 är tillåtet vid jakt efter varg, hagelvapen och enhandsvapen är inte tillåtna.

Länsstyrelsen erinrar om att skyddsjakten, enligt 27 § i jaktlagen ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande.

Länsstyrelsen erinrar om att skyddsjakten ska bedrivas med god jaktetik och att all hundanvändning ska präglas av detta. Länsstyrelsen ansvarar ej för eventuella skador på hundar som används vid skyddsjakt.

Länsstyrelsen önskar att få fortsatta rapporter om varg i området. Dessa rapporter är av stor vikt när behovet av skyddsjakt prövas. Information bör ges så snart det kan för att Länsstyrelsen ska ha möjlighet att följa upp iakttagelsen och kvalitetssäkra den genom spårning och liknande insatser. I Skandobs har ni möjlighet att själva registrera era rovdjursobservationer och resultaten som samlas in där är tillgängliga för alla som använder tjänsten. Mer information finns på www.skandobs.se

Länsstyrelsen erinrar om att detta beslut inte befriar sökanden från skyldigheten att inhämta berörda markägares medgivande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Caroline Dickson med vilthandläggare Maja Widell som föredragande. I den slutliga handläggningen har även jurist Sarah Bauer medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

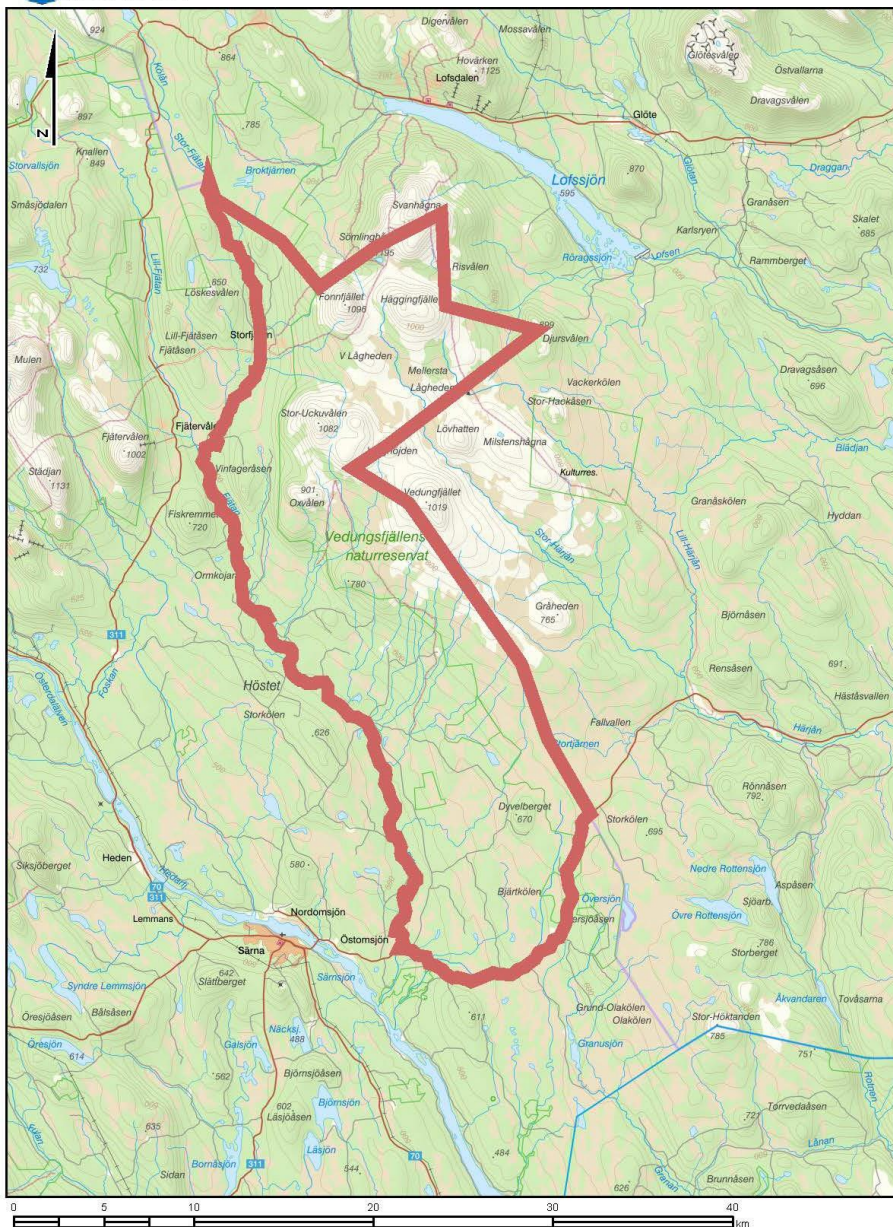
Bilagor

1. Karta över jaktområde
2. Jaktledarens ansvar
3. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Bilaga 1

Jaktområde skydds jakt varg Ruvhten sijte

Bilaga 2

Jaktledarens ansvar

Vilket ansvar jaktledaren har vid jakt efter olika viltarter tydliggörs i olika av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7, NFS 2011:7). Med hänvisning till denna reglering tydliggör Länsstyrelsen här ansvaret som jaktledaren har vid skyddsjakt efter varg.

1. Jaktledaren ska hålla sig välinformerad om samtliga villkor som gäller för denna skyddsjakt.
2. Jaktledaren svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.
3. Jaktledaren ska före första jakttillfället anmäla till Länsstyrelsen i Dalarnas län om delaktighet i skyddsjakten.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår enligt skyddsjaktsbeslutet.
5. En särskilt tränad eftersökshund ska kunna finnas på plats inom högst två timmar från påskjutning (17 § andra stycket jaktförordningen).
6. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar och gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens.
7. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter varg.
8. Jaktledaren bör informera varje jaktdeltagare om vikten av att viltet inte utsätts för onödigt lidande.
9. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld varg till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast en timme efter att djuret fällts.
10. Jaktledaren ska omedelbart avlysa jakten när den sista tillåtna vargen fällts eller påskjutits

Bilaga 3

Hur man överklagar hos Förvaltningsrätten

Den som vill överklaga ska skriva till Förvaltningsrätten i Luleå. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarie-nummer (dnr),
- varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Förvaltningsrätten i Luleå. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till Förvaltningsrätten i Luleå.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.